

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 152
din 05.03.2014**

Dosar nr.: 587/2013

Petiția nr.: 5063 din data de 30.07.2013

Petent: BGV

Reclamat: Banca Românească S.A.

Obiect: refuz acordare servicii bancare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1. BGV,

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Banca Românească S.A., prin reprezentant, cu sediul în București, str. Dinu Vintilă, nr.11, etaj 4,5,6 și 7, sector 2

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului, astfel cum este formulată, vizează refuzul acordării unor servicii bancare pe motivul stării sale civile (necăsătorit).

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 5063 din 29.08.2013 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 5617 din 29.08.2013 a fost citată Banca Românească S.A., prin reprezentant, iar prin adresa nr. 5616 din 29.08.2013 a fost citată doamna BVL-manager Sucursală. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 27.04.2010.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că a depus dosar de creditare la Banca Românească-Filiala Calea Moșilor în data de 18.07.2013. Petentul sesizează faptul că cererea a fost respinsă pe motivul stării sale civile (necăsătorit).

4.1.2. Petentul consideră că i s-a încălcat dreptul la viață privată, precum și față de alte persoane care au primit credite fiind fie căsătorite, fie necăsătorite sau în divorț.

Sușinerile părții reclamate

Sușinerile Băncii Românești S.A.

4.2.1. Partea reclamată solicită prin punctul său de vedere să se constate că în cauza nu s-au produs fapte care să constituie discriminare pentru următoarele motive:

În data de 15.07.2013 petentul a solicitat un Credit de nevoi personale fără garanție. Din documentele prezentate de către petent au rezultat următoarele inadvertențe:

- decizia de pensionare pentru limita de vârstă și talonul de pensie pentru luna iunie 2013 a rezultat ca este pensionar, cu pensie în plată de mai puțin de 3 luni, ceea ce determină ca în scoringul analizei veniturilor, un astfel de venit să nu fie eligibil;
- petentul a prezentat și două adeverințe de venit pentru a dovedi capacitatea de rambursare în vederea contractării unei sume mai mari de bani. Întrucât adeverințele nu erau autentificate prin semnături și ștampilă, Banca nu a putut accepta aceste documente, iar clientul a retras aceste înscrisuri;
- prin Cererea de Credit pentru Persoane Fizice din data de 15.07.2013, petentul a furnizat informațiile următoare referitoare la statutul familial: necăsătorit și număr membri de familie - 1;
- din verificările documentelor petentului, Banca a identificat faptul că în istoricul relației cu aceasta, petentul a participat ca și membru de familie la un credit contractat de soția sa în anul 2007, contract în care a avut calitatea de codebitor.

Conform reglementărilor interne și urmare a analizei documentelor prezentate, au rezultat atât criterii de neeligibilitatea a veniturilor și o anumită suspiciune față de realitatea informațiilor prezentate de client. Faptul ca analiza cererilor de credit se face centralizat și automatizat, pe baza unor criterii stabilite printr-o aplicație de scoring, nu a mai avut loc o discuție cu clientul pentru lămurirea informațiilor contradictorii și s-a respins cererea pentru faptul că vechimea venitului din pensie trebuie să fie de minim 3 luni, condiție neindeplinită de client la acea dată.

Prin adresa nr. 990 din 22.07.2013, petentului i s-a comunicat faptul că solicitarea sa de credit a fost respinsă, însă sucursala, unitatea operativă care colectează documentele de la clienți și comunică decizia de aprobare/respingere a cererii de credit nu a trecut toate motivele respingerii, limitându-se doar la inadvertența datelor furnizate de client.

Față de cele de mai sus, solicită să se constate că motivele respingerii cererii de credit au fost cele legate de venituri și de inadvertențele de informații cu privire la statutul social al clientului, inadvertențe de natură să creeze suspiciuni cu privire la realitatea datelor furnizate, motive care în analiza de risc a unei cereri de creditare au determinat respingerea cererii.

În subsidiar, precizează ca adresa de respingere nu îngrădește posibilitatea petentului pentru a adresa Băncii o noua cerere de credit, în situația în care clientul a dobândit venituri eligibile și dacă poate furniza documente care să ateste noul său statut social

(necăstorit, divorțat etc), astfel încât între informațiile existente în baza de date a Băncii și declarațiile clientului să fie dovedită concordanță deplină. Anexează la prezentul punct de vedere Note Scrise precum:

- Decizia de pensie nr.257796 emisă la data de 20.06.2013 din care rezultă că la data cererii de credit (iulie 2013), stabilirea drepturilor de pensie era făcută într-o perioadă mai mică de 3 luni;
- Adeverința Casa de Pensii nr 245639 / 15.07.2013;
- Cererea de credit nr.4506/2013.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la faptul că, nu a beneficiat de servicii bancare pe motivul stării civile (necăsătorit).

5.2. În drept, sub aspectul incidenței preverilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). **Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”.** Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante (pârâtului).

5.3. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

5.4. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci că sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâțul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

5.5. În speța de față, petentul reclamă faptul că nu a putut beneficia de servicii bancare pe motivul stării sale civile (necăsătorit). Astfel, susține că i-a fost respinsă cererea de creditare pe motiv de stare civilă, considerându-se discriminat față de alte persoane care au primit credite care au primit credite fiind căsătorite, necăsătorite sau divorțate. Pe de altă parte, reclamata a susținut că motivele respingerii cererii de credit au fost cele legate de venituri și de inadvertențele de informații cu privire la statutul social al clientului, inadvertențe de natură să creeze suspiciuni cu privire la realitatea datelor furnizate, motive care în analiza de risc a unei cereri de creditare au determinat respingerea cererii. Totodată, adresa de respingere nu îngreădește posibilitatea petentului pentru a adresa Băncii o nouă cerere de credit, în situația în care clientul a dobândit venituri eligibile și dacă poate furniza documente care să ateste noul său statut social (necăsătorit, divorțat etc), astfel încât între informațiile existente în baza de date a Băncii și declarațiile clientului să fie dovedită concordanță deplină.

5.6. Analizând situația în cauză, Colegiul director nu poate reține o legătură de cauzalitate între fapta reclamată și criteriul invocat de petent (stare civilă).

În situația existenței unei legături de cauzalitate, Colegiul director ar trebui să rețină că respingerea cererii de creditare se datorează exclusiv faptului că este sau nu căsătorit.

Or, din documentele anexate la dosar reiese faptul că petentul a prezentat documente din care au rezultat criterii de neeligibilitatea a veniturilor și o anumită suspiciune față de realitatea informațiilor prezentate de client. Faptul că analiza cererilor de credit se face centralizat și automatizat, pe baza unor criterii stabilite printr-o aplicație de scoring, nu a mai avut loc o discuție cu clientul pentru lămurirea informațiilor contradictorii și s-a respins cererea pentru faptul că vechimea venitului din pensie trebuie să fie de minim 3 luni, condiție neindeplinită de client la acea dată, fapt ce a dus la respingerea cererii de creditare. Astfel, Colegiul director, luând act de documentele aflate la dosarul cauzei reține faptul că, petentul nu a îndeplinit criteriile conform reglementărilor interne ale băncii.

5.7. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director nu poate reține că faptele imputate în sarcina reclamatei au fost determinate de criteriul invocat de petent (starea civilă), ci faptul că, vechimea venitului din pensie trebuie să fie de minim 3 luni, condiție neindeplinită de client/potent la acea dată.

Astfel, nu toate situațiile în care anumite persoane sunt tratate diferențiat, pot constitui fapte sau acte de discriminare, iar un asemenea tratament poate avea la bază un alt motiv decât apartenența persoanei respective la una dintre categoriile prevăzute în art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

Examinând sesizarea petentului și dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că faptele prezentate nu constituie fapte de discriminare potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare, conform **art. 2 alin. 1** Ordonanței de Guvern **nr. 137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

-Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – membru

BERTZI Theodora – membru

CAZACU Ioana Liana - membru

HALLER István – membru

LAZĂR Maria - membru

STANCIU Claudia Sorina - membru

Data redactării: 18.03.2014

Hotărâre Redactată S.C.S. Tehnored. V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.